

FARSUND KOMMUNE ADMINISTRASJON TEKNISK
SEKTOR

Saksbehandler, innvalgstelefon

Janne Thygesen, 37 01 75 93

Postboks 100
4552 FARSUND

Klage på kommunens vedtak om tillatelse til oppføring av bolig og garasje på gnr./bnr 71/12 i Farsund kommune

Vi viser til brev av 18.03.2026 fra Farsund kommune med melding om vedtak i sak BYGG- 24/00008-7 der det gis dispensasjon for oppføring av bolig med integrert garasje på gnr./bnr. 71/12 i Farsund.

Statsforvalteren påklager herved kommunens vedtak av 18.03.2026, der det gis tillatelse til nedbygging av fulldyrka jord for å oppføre bolig, med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-9.

Statsforvalteren mener at vedtaket må omgjøres, da vedtatte tiltak strider mot nasjonale jordvern hensyn.

Bakgrunn

Det er søkt om tillatelse til oppføring av bolig med integrert garasje. Ut fra situasjonskart ser det ut til at tiltaket med tun medfører nedbygging av rundt 0,7 daa fulldyrka jord.

Kommunen har den 18.03.2026 fattet følgende administrative vedtak der det ble gitt dispensasjon for omsøkte tiltak:

«Dispensasjon fra arealformål i kommunedelplan for Farsund-Lista og søknad om rammetillatelse til bolig på 71/12 godkjennes.

Hjemmel for vedtaket er plan- og bygningsloven (pbl.) §§ 19-2 og 20-2/-4 jf. 20-1 a.»

Juridisk bakgrunn, planstatus og historikk

Aktuelle område er i kommunedelplan for Farsund-Lista fra 2018 avsatt til formål råstoffutvinning.

Statsforvalteren har ikke blitt oversendt søknad om aktuelle tiltak for forhåndsuttalelse. Vi uttalte oss imidlertid til søknad om oppføring av fritidsbolig på samme sted i brev av 21.11.2016, hvor vi blant annet bemerket følgende: «*Selv om arealet nå i kommuneplanen er lagt ut som massetak, mener vi at hytta ikke må plasseres på dyrka mark. Den bør heller ikke plasseres for nær vannet, men vi går ut fra at dette ikke er aktuelt da det er ei forholdsvis smal stripe av eiendommen som går ned mot vannet.*».

Som det framgår av oversendelsen, gav kommunen dispensasjon fra kommuneplanens arealformål til oppføring av omsøkte hytte 26.04.2017. Det ble deretter, i 2019, søkt om tillatelse til oppføring av en bolig på tomten. Statsforvalteren ble ikke oversendt denne søknaden til uttalelse. Rammetillatelse for oppføring av bolig ble godkjent 17.01.2020. Det ble ikke søkt om igangsettingstillatelse, og godkjent rammetillatelse utløp i 2023.

Statsforvalterens vurdering

I denne saken vurderer vi at det særlig er jordvern hensynet som gjør seg gjeldende. Statsforvalteren anser det som svært uheldig for jordvern hensynet å tillate oppføring av bolig på fulldyrka jord gjennom dispensasjon. Selv om området er avsatt til utbyggingsformål (formål råstoffutvinning), bemerker vi at kommunedelplanen er av eldre dato; etter denne ble vedtatt i 2018 har det skjedd en kraftig innskjerping av de nasjonale jordvernforingene.

Statsforvalteren viser til at dyrka jord er en knapp ressurs og jordbruksarealene er også under sterkt press i form av nedbygging og omdisponering til andre formål. Det har derfor den senere tid foregått en kraftig innskjerping av jordvern hensynet for å unngå omdisponering av dyrka jord, inkludert flere revisjoner av nasjonal jordvernstrategi – senest 16. juni 2023. Det har også blitt utgitt en rekke jordvernbrev. I jordvernbrev av 23. mars 2022 tydeliggjør Landbruks- og matdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet kommunens rolle i å føre en streng jordvernpolitikk, og oppfordrer blant annet til å ha en nullvisjon for omdisponering. Det siste jordvernbrevet ble utgitt 29. januar 2024 fra Landbruks- og matdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet til kommunepolitikerne. Dette tydeliggjør at jordvern er viktigere enn noen gang. I nylig utsendt Rundskriv M-1/2025 fra Landbruks- og matdepartementet datert 24.01.2025 pekes det på at vern av dyrka og dyrkbar jord er en nasjonal interesse, og at en skal ha en svært restriktiv holdning til å bygge ned matjord.

Vi bemerker at plan- og bygningsloven (pbl.), ved siste endring 28.04.2017, ble skjerpet med hensyn til jordvern ved behandling av dispensasjonssaker. Det er nå presisert i pbl. § 19-2 tredje ledd at det skal legges særlig vekt på konsekvenser for jordvern.

I aktuelle sak finner vi det også relevant å legge vekt på konsekvenshensyn. Dersom det gis dispensasjon i aktuelle sak, vil dette kunne skape uheldige presedensvirkninger i forhold til senere liknende saker. I sum vil en rekke slike dispensasjoner kunne føre til en meget uheldig praksis, som igjen kan medføre at hensynene bak den nasjonale jordvernstrategien blir skadelidende.

På bakgrunn av ovennevnte finner vi at vedtatte oppføring av bolig som medfører nedbygging av ca. 0,7 daa fulldyrka jord er i strid med nasjonale jordvern hensyn.

Konklusjon

Statsforvalteren påklager herved Farsund kommune sitt vedtak av 18.03.2026 i sak BYGG- 24/00008-7, jf. pbl. § 1-9. Statsforvalteren mener vedtaket må endres, slik at tillatelsen til oppføring av bolig på gnr./bnr. 71/12 som omsøkt blir avslått.

Statsforvalteren ber om at klagen gis oppsettende virkning etter forvaltningsloven § 42.

Med hilsen

Gina Lund (e.f.)
statsforvalter
Seksjon plan

Reidar Tveiten
landbruksdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Agder fylkeskommune

Postboks 788 Stoa

4809

ARENDAL